Cena za egzemplarz 1" groszy.

Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu! Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4. Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr. Na pierwszej stronie 80 groszy

Nr. 299 | Katowice, wtorek 29-go grudnia 1931 r. | Rok 30

Szkodliwa pobłażliwość.

Jednym z argumentów propagandy niemieckiej przeciwko Polsce jest sprawa rzekomo wybitnego upośledzenia mniejszości niemieckiej w Polsce, mającej się uginać pod ciężarem szykan i prześladowań ze strony polskiej. Mniejszość polska w Niemczech natomiast cieszy się dalekoidącą pomocą władz niemieckich i nie doznaje żadnych przeszkód w realizowaniu swoich postulatów kulturalnych. Wielkoduszność bowiem Niemiec nie może ścierpieć tego, by w granicach państwa obywatel innej narodowości mógłby się czuć nieswojo. Taki jest mniejwięcej sens wynurzeń niemieckich na temat stosunków u mniejszości po jednej i drugiej stronie granicy.

Co mówi jednak rzeczywistość?

Rzeczywistość pozwala w sposób trzeźwy skorygować fantazje niemieckie i sprowadzić rzecz do właściwych norm. Jeśli bowiem chodzi o losy mniejszości polskiej w Niemczech, to są one nie do pozadroszczenia. Ostatnie wypadki na Mazurach — w Dębowcu i Jedwabnie — są istotnym sprawdzianem właściwego stanu rzeczy, a w oparciu o bogaty materjał faktów i wydarzeń za rok bieżący stanowią jasny i wyraźny obraz ciężkiej doli Polaków po drugiej strony granicy. Wypadki w Dębowcu i Jedwabnie są jednem z ogniw łańcucha krzywd, wyrządzanych mniejszości polskiej przy milczącej aprobacie oficjalnych czynników niemieckich, ubierających się na forum międzynarodowem w szaty wielkiego dobroczyńcy mniejszości, dokonywującego równocześnie pod płaszczykiem wielkiego liberalizmu ohydnej wiwisekcji żywych organizmów narodowościowych, które znalazły się w granicach państwa niemieckiego.

A jak to się przedstawia położenie mniejszości niemieckiej w tej tak znienawidzonej Polsce? Czy jest jakakolwiek dziedzina życia publicznego, gdzieby istotnie mogła być mowa o celowem krzywdzeniu mniejszości niemieckiej? Wszak aż za dobrze widzimy rozpanoszenie się żywiołu niemieckiego na ziemiach zachodnich oraz na kilku innych terenach Polski, który bez żenady i bez bojaźni głośno i krzykliwie dokumentuje swą niemieckość, podczas gdy za prowadzenie zwykłej rozmowy w języku polskim narażonym się jest w Niemczech na rozliczne szykany. Życie kulturalne Niemców tutejszych, utrzymywane dzięki rozlicznym subsydjom z Rzeszy, rozwija się bez żadnych absolutnie przeszkód. Szkolnictwo, życie organizacyjne, kościelne, polityczne nie napotyka w swoim rozwoju na takie przeszkody, na jakie napotyka mniejszość polska w Niemczech. Podczas gdy np. **do szkół mniejszościowych w Polsce (777) uczęszcza 63.154 dzieci, to w Niemczech do 64 prywatnych szkół polskich uczęszcza 1884 dzieci, do 27 państwowych z personelem nauczycielskim niemieckim — 306 dzieci.**

Mniejszość niemiecka w Polsce ma w ciałach ustawodawczych **na ogólną cyfrę 800 tys. głów 9 przedstawicieli, milionowa rzesza Polaków w Niemczech — żadnego.** A jak niekorzystnie dla nas, Polaków, przedstawia się stan posiadania na ziemi, jeżeli chodzi o tereny zachodnie Polski. Strona niemiecka nadużywa argumentu, że redaktorzy pism niemieckich idą za obronę spraw niemieckich do więzienia. Jest rzeczą oczywistą, że jeżeli ktoś prywatnego człowieka obrzuci kalumnjami i w rezultacie dochodzenia sądowego idzie do więzienia, to tego rodzaju wyczynu nie można podciągnąć absolutnie pod miano pracy dla narodowości niemieckiej w Polsce. A czyż gatunek przestępstw redaktorów niemieckich jest inny?

Właściwą rolę elementu niemieckiego w Polsce można było określić już przed laty: szereg wydarzeń i faktów okolicznośc tę najwyraźniej wielokrotnie podkreślał. Na ich podstawie doszło się do stwierdzenia, że mniejszość niemiecka w Polsce pozostała nadal forpocztą pracy na wschód niemczyzny tak, jak była nią w b. zaborze rosyjskim. Natężenie tego organicznego parcia jest dzisiaj umiejętnie regulowane przez Rzeszę niemiecką, która wydaje miljony na podtrzymanie wszelakiego typu placówek niemczyzny w Polsce, będąc zainteresowana w ich trwaniu i umacnianiu się. Nie inne widzą dzisiaj jeszcze dla mniejszości niemieckiej zadanie liczne koła społeczeństwa niemieckiego.

Wobec takiego stanu rzeczy, jaki istnieje dzisiaj w Niemczech a jaki uniemożliwia drogą gwałtów i represyj kulturalny rozwój mniejszości polskiej w Niemczech z jednej strony, a w obliczu dalekoidących swobód Niemców w Polsce z drugiej strony jest czas, by społeczeństwo polskie i czynniki oficjalne w Polsce w imię elementarnych zasad sprawiedliwości zdecydowały się na podjęcie bardziej zdecydowanego kursu wobec mniejszości niemieckiej w Polsce, stanowiącej element, rozsadzający państwo polskie od wewnątrz.

Wielkie trudności polityczne stają na przeszkodzie konferencji rozbrojeniowej.

Paryż. Onegdaj znowu rozeszły się pogłoski, iż konferencja rozbrojeniowa ma być odroczona. Rząd angielski miał wystosować już zapytanie do wielkich mocarstw, **czy godzą się na odroczenie terminu obrad konferencji.** Na Quai d'Orsay jednak nota angielska jeszcze nie wpłynęła. Faktem jednak jest, iż istnieją **wielkie trudności natury politycznej**, które muszą być pokonane jeszcze przed otwarciem konferencji rozbrojeniowej.

Długo będą radzić ... czy tylko z tego coś będzie?

Londyn. Donoszą z Waszyngtonu, że sekretarz stanu Stimson oświadczył prezydentowi Hooverowi, że konferencja rozbrojeniowa, rozpoczynająca się w lutym w Genewie, potrwa jego zdaniem 8 miesięcy.

Senat uchwalił moratorjum Hoovera.

Nie obyło się jednak bez ostrych sprzeciwów.

Waszyngton. Po 11-godzinnych burzliwych obradach senat amerykański przyjął późnym wieczorem 69 głosami przeciw 12 ustawę, ratyfikującą moratorjum Hoovera. Głosowanie poprzedziła gorąca dyskusja, w której rej wodził opozycjonista sen. Johnson. Domagał on się włączenia do moratorjum również niechronionych spłat reparacyjnych, co jednak senat odrzucił 66 głosami przeciw 12. Johnson oświadczył, iż **ogłoszenie przez Hoovera moratorium wbrew formalnościom konstytucyjnym jest pierwszym krokiem do dyktatury w Ameryce.** W sukurs przyszedł mu republikański senator Nye, twierdząc, iż ustawa moratoryjna jest podarkiem gwiazdkowym dla bankierów, dyktujących Hooverowi linję polityki amerykańskiej. Demokratyczny senator Gore podnosił w swem przemówieniu **wybitnie antyfrancuskiem i zarazem proniemieckiem, że jest nie do pomyślenia, aby Niemcy przez 30 lub 40 lat płaciły reparacje dla Francji.** Ustawa będzie podpisana przez Hoovera i podana do wiadomości zainteresowanym państwom.

Chiny żądają wojny.

Ostatnio Nankin był terenem olbrzymich demonstracyj studenckich, domagających się od rządu wypowiedzenia wojny Japonji. Jak już donosiliśmy, przed paru dniami, w czasie manifestacji doszło do krwawych starć z policją i do zniszczenia kilku budynków rządowych.

Niewyraźna rola Ameryki w Mandżurji.

Moskwa. „Prawda" twierdzi w artykule wstępnym, że Ameryka pragnie chińsko-japoński konflikt możliwie przedłużyć, aby Japonję narazić na trudności. Sekretarz stanu Stimson wspierał dotychczas Japonję w osiąganiu jej celów. Najpierw aby Japonję osłabić, a powtóre, ażeby nie dopuścić japońskich kapitałów do Chin środkowych i wreszcie, aby pogorszyć stosunki między Sowietami a Japonją.

Nowy cios w kościół katolicki w Meksyku.

Meksyk. Rząd meksykański ponownie zajął wrogie stanowisko wobec kościoła katolickiego. Przedłożył on parlamentowi ustawę, która przewiduje, iż na każde 50 tysięcy mieszkańców może sprawować swe czynności duchowne tylko jeden ksiądz. Po uchwaleniu tej ustawy około 500 księży katolickich będzie musiało opuścić granice Meksyku.

Policjant zdybał na ulicy żywego „nieboszczyka".

Paryż. W Ljonie zostało wykryte niezwykłe oszustwo ubezpieczeniowe. 30-letni Antoni Dallon po powrocie z Algieru zaasekurował się na wypadek śmierci na sumę 150 tysięcy franków. Premję asekuracyjną miała otrzymać jego przyjaciółka. Pewnego dnia Dallon zażył 40 tabletek chininy. Przybyły lekarz wystawił świadectwo zejścia, gdyż Dallon nie dawał prawie oznak życia. Rzekomego nieboszczyka umieszczono w trumnie, a w ostatniej chwili przed zamknięciem wieka włożono lalkę, którą też pochowano. Przyjaciółka Dallona odebrała premję asekuracyjną, ale przed kilku dniami policjant poznał „nieboszczyka" i zaaresztował. Ta niecodzienna afera asekuracyjna wywołała wielką sensację we Francji.

TELEGRAMY.

Węgle w bandyckich opałach.

Warszawa. Banda uzbrojonych w broń palną osobników, złożona z 30—40 osób napadła na terenie stacji Gdynia-port na 2 pociągi węglowe. Bandyci chcieli steroryzować służbę kolejową, która wezwała na pomoc policję. Policja urządziła obławę i ujęła 13 bandytów.

Zagadkowa śmierć Polaka na morzu.

Gdynia. Polski statek „Premjer", płynący obecnie z Londynu do Gdyni, doniósł radjotelegraficznie, że w drodze na morzu zginął w niewyjaśniony sposób pasażer III klasy niejaki Jakób Bartosz, jadący do Polski z Ameryki północnej. Przypuszczać można, że Bartosz popełnił samobójstwo, ale nie jest wykluczone zabójstwo lub morderstwo.

Strach przed urojonem niebezpieczeństwem.

Królewiec. Związek Wschodniopruskaków w Berlinie wystosował do kanclerza Brüninga jako ministra spraw zagranicznych memorjał, w którym **wskazuje na rzekome niebezpieczeństwo militarne, jakie zagraża Prusom Wschodnim ze strony Polski.** W memorjale tym związek domaga się rozbrojenia Polski do poziomu uzbrojenia Niemiec.

Cios w szczękę odstraszył bandytów.

Berlin. W mieiscowości Wiesental dokonano niezwykle zuchwałego napadu na kasę pożyczkowo - oszczędnościową. Trzej uzbrojeni bandyci wtargnęli do kasy i pod groźbą rewolwerów zażądali wydania pieniędzy. Jeden z kasjerów nie stracił zimnej krwi i zadał bandycie cios bokserski. Bandyci, nie dokonawszy rabunku, wybiegli na ulicę i zginęli w tłumie.

Hiszpanom znudziły się już walki byków.

Madryt. Pisma omawiające ubiegły sezon walki byków stwierdzają, że był on jednym z najsłabszych. Zainteresowanie Hiszpanów walkami byków osłabło. Wielu matadorów opuściło Hiszpanję i udało się do Meksyku w poszukiwaniu pracy. Mimo to stwierdzono, że podczas ostatniego sezonu walki byków straciło życie 10 matadorów. Przedsiębiorcy gotują się do nowego sezonu. Wielka arena cyrkowa będzie przebudowana i posiadać ma 26.000 miejsc.

Tragedja w tunelu.

Nowy Jork. W tunelu nowojorskiej kolei podziemnej na stacji w Brooklynie podczas obecności 50 osób na peronie, nadjechał z wielką szybkością pociąg towarowy, przyczem na skręcie oderwała się część wozów, których zawartość zasypała 44 osoby. 12 osób jest bardzo ciężko rannych.

Barbarzyński napad Czechów na polską ochronkę.

Karwin. W miejscu kąpielowem Darków po wieczorku dzieci polskich, który bardzo dobrze się udał, nieznani sprawcy wyłamali drzwi, zdemolowali wewnętrzne urządzenie, wytłuczono szyby. Z urządzenia, ani z przedmiotów, które się w ochronce znajdowały, nie zabrano niczego. Z tego można wnioskować, że był to jedynie tylko akt zemsty, wywarty na polskiej ochronce z powodu wielkiej frekwencji, jaką się ta ochronka cieszy. W Darkowie, którego zarząd znajduje się w rękach polskich, toczy się obecnie ostra walka narodowa. Czesi, chcąc władzę w gminie dostać w swe ręce, nie przebierają w środkach, ażeby Polakom szkodzić i ich steroryzować. Zdemolowanie ochronki ma na celu zastraszenie rodziców od posyłania swych dzieci do niej. Ten wybryk czeski wywołał w Darkowie i w okolicy wielkie oburzenie wśród Polaków. Zaznaczyć należy, że **żandarmerja wcale się nie kwapiła, ażeby odkryć sprawców.** Władze czeskie chcą widocznie wyraźnie Polakom dać poznać, że się pod opieką prawa nie znajdują.

Sowiety wymogły na Niemczech nowe ustępstwa handlowe.

Berlin. Urzędowo donoszą, że w wyniku prowadzonych w Berlinie od 14 listopada b. r. niemiecko-sowieckich rokowań gospodarczych podpisany został protokół. Postanowienia ujęte w formę protokółu podlegają zatwierdzeniu zainteresowanych rządów. Celem rokowań berlińskich było rozszerzenie podstaw współpracy gospodarczej niemiecko-sowieckiej. Rząd niemiecki przywiązywał do tych rokowań szczególne znaczenie, ponieważ w ich ramach miał być zbadany problem zdolności płatniczych Sowietów. Ta właśnie kwestja była przedmiotem prawie dwumiesięcznych intensywnych prac. Poza tem były badane możliwości forsowania zbytu sowieckich produktów rolniczych w Niemczech. — Rezultat rokowań berlińskich jest aktem nowych ustępstw niemieckich wobec sojusznika sowieckiego.

Mussolini z pompą odprowadził swego brata na wieczny spoczynek.

Medjolan. Mussolini przybył do Medjolanu w towarzystwie swej córeczki oraz syna i udał się natychmiast do redakcji „Popolo d'Italia", gdzie ustawione zostały zwłoki jego brata, zmarłego wskutek udaru serca. Mussolini oddał hołd swemu bratu, poczem osobiście wydał zarządzenia, dotyczące uroczystości pogrzebowych. Uroczystości pogrzebowe miały bardzo uroczysty charakter i wziął w nich udział specjalny oddział milicji faszystowskiej oraz cały rząd.

Bezrobocie w bogatej Francji.

Oto obrazek, który dość często widzieć można na ulicach Paryża. Są to bezrobotni, oczekujący na łyżkę ciepłej strawy, wydzielanej im bezpłatnie.

Polsko-niemiecka umowa o małym ruchu granicznym.

Warszawa. Podpisano w min. spraw zagranicznych umowę z Niemcami o ułatwieniach w małym ruchu granicznym, która zastąpi dotychczas obowiązującą umowę z roku 1924.

Cypr drogo płaci za dążenie do wolności.

Londyn. Władze cypryjskie na Cyprze wydały rozporządzenie nakładające kary w ogólnej sumie 34 tysięcy funtów szterlingów na wszystkie gminy tych miejscowości, w których zaszły rozruchy na tle oderwania Cypru od Anglji. Najwyższa kara, w wysokości 14 tysięcy funtów, nałożona na gminę Nikosji, skąd wyszła inicjatywa rewolucyjna. Nałożone na gminy sumy mają być ściągnięte w formie podatku z mieszkańców wyznania grecko-katolickiego.

Ludzkość nie pracuje nad pokojem...

Rzym. W odpowiedzi na życzenia świąteczne, złożone ze strony Collegium kardynalskiego, Ojciec św. poruszył dzisiejszą sytuację światową i wyraził ubolewanie, że **ludzkość dąży jedynie do izolacji, zamiast pracować nad zbliżeniem i wzmocnieniem pokoju.** Następnie Ojciec św. omówił ciężką sytuację kościoła katolickiego w Rosji sowieckiej, Meksyku i Hiszpanji.

Pożar zniszczył wielką bibljotekę.

Johannesburg (Południowa Afryka). W budynku uniwersytetu tutejszego wybuchł pożar, który zniszczył doszczętnie bibljotekę, zawierającą 35.000 tomów, m. in. również cenne dokumenty historyczne. Szkoda materjalna wynosi około 100.000 funt. szterl.

Miljonowe łupy obławy alkoholowej.

Nowy Jork. Policja nowojorska zorganizowała w czasie świąt specjalna służbę, mająca na celu zapobieżenie przemytnictwu alkoholowemu. W ciągu nocy ubiegłej agenci prohibicyjni przeprowadzili obławę w klubach nowojorskich, konfiskując przytem likiery wartości 50.000 dolarów, oraz piwo i inne napoje alkoholowe wartości 1 miliona dolarów. 104 osoby zostały aresztowane.

Ameryka odsyła do Europy transporty bezrobotnych.

Nowy Jork. Onegdaj odpłynął okręt „Prezydent Harding" z nowym transportem deportowanych ze Stanów Zjednoczonych. Transport ten składać się będzie z kilkuset osób. Są to przeważnie bezrobotni, którzy nie zdołali uzyskać obywatelstwa amerykańskiego i na koszt rządu wysłani zostali do Europy. Na wyspie Ellis Island znajduje się jeszcze około tysiąca osób, które w najbliższych dniach również będą odtransportowane ze Stanów Zjednoczonych.

Daleko od Ojczyzny.

POWIEŚĆ.

2) (Ciąg dalszy.)

— Mam tutaj kropelkę — ozwał się drugi wioślarz, siedzący spokojnie na ławie.

— Dawaj!

Młody wioślarz z za pasa bezpieczeństwa wyciągnął płaską butelkę, a ciemno-żółtawy jej płyn dowodził doskonałości gatunku.

— Po kropelce dostaję czasem od kupców przejezdnych — tłumaczył się chłopak, patrząc z podełba na kapitana i podając mu butelkę.

Kapitan mimowoli się uśmiechnął, po kolorze bowiem poznał, że wino pochodziło z jego własnej piwnicy. Na ten raz przebaczył jednak zabiegliwemu wioślarzowi, gdyż kropla owego nektaru mogła ocalić życie rozbitkom. Złożywszy więc, na macie, we wnętrzu łodzi dziecię, otworzył zaciśnięte zęby leżącej bez zmysłów kobiecie, która tem tylko dawała znaki życia, że przyciskała rękę do piersi, jak gdyby jeszcze tuliła niemowlę.

Przez nawpół uchylone usta i siłą otworzone zęby, udało się wlać kilka kropel wina. Kobieta chwytała krople życwego płynu; poruszała wciąż ustami, dając tem znak, że pragnie jeszcze płynu.

Z nawpół odemkniętych usteczek dziewczynki sączyła się piana. Czerwone plamy, na zaklęsłych policzkach dziecka, świadczyły o gorączce głodowej. Kapitan zwilżył w winie chustkę i wycierał spieczone wargi dzieweczki, usuwając z nich resztki piany.

— Ta mała już pewnie nie żyje, a dalbym szyję, że nie czuje nawet zapachu tak wybornego wina — ozwał się majtek, spoglądając na towarzysza, który oddał swoje wino. Ten kiwnął głową, a coś mruknąwszy, przypatrywał się dalej karmieniu dziecka z butelki.

Dziecię chwytało krople, a w miarę jak wchodziły one do żołądka, ustępowały krwiste plamy z policzków, oczęta się przymykały, główka opadała bezwładnie na ramię kapitana. Wino uśmierzyło na chwilę głodową gorączkę; dziecię zaczynało swobodniej oddychać, lecz matka jękami przerażała twarde serca żeglarzy...

Spoglądali ze współczuciem na kobietę, która rzucała się, wyciągała ręce przed siebie, przyciskała je do piersi, wykrzykując wyrazy, których nikt nie rozumiał. Otwarte oczy kobiety patrzyły błędnie dokoła, usta wysilone wykrzyknikami zamilkły, piersi tylko ciężkiem westchnieniem wznosiły się i opadały. Wszyscy prawie zapomnieli, gdzie się znajdują, patrząc na umierającą.

— Dobywajcie sił, ażeby jak najprędzej przybić do brzegu! — zawołał kapitan, kładąc uśpioną dziewczynkę na macie, z troskliwością najczulszej matki. Czterech wioślarzy silnemi ramiony odrzucało bałwany tamujące bieg łodzi, a plusk wioseł i szum morza mieszał się ze śmiertelnem chrapaniem kobiety. Kapitan usiłował wlać jej jeszcze w usta dozę wina; połknęła je, chwilkę się uspokoiła, potem ręce znów przyciskała do piersi, a wzrok swój napoły zagasły wytężała wszelkiemi siłami, jak gdyby kogoś szukała. Usta jej poruszały się, chcąc wymówić wyrazy; znać wino działało kojąco; lecz kobieta spokoju nie miała, bo myśl jej i uczucie zwrócone były ku dziecięciu, którego nie czuła u swojej piersi.

Zrozumiał to kapitan i zawołał po angielsku:

— Jest, jest dziewczynka! Śpi... żyć będzie...

Kobieta patrzyła na niego osłupiałemi oczami, zdawało się, że słyszy, lecz nic nie rozumie.

Kapitan chcąc ją uspokoić, wziął na ręce śpiącą dziecinę i pokazał matce: po wyżółkłej twarzy kobiety przemknęło podobne do uśmiechu skrzywienie, w oczach jej błysnęło życie, wyciągnęła dłonie, lecz zaraz je bezwładnie znowu opuściła. I znowu ozwało się w piersi chrapanie, przerywane strasznym jękiem.

Dziecię obudzone skrzywiło się do płaczu, nie miało jednak do niego siły; otworzyło spieczone usta i wybiegł z nich jakiś wyraz, lecz wyrazu tego, jak i wymawianych przez kobietę, nikt nie rozumiał; nawet nie rozumiał kapitan, chociaż władał dobrze kilkoma europejskiemi językami. Pytał też z kolei każdym sobie znanym językiem; kobieta wciąż odpowiadała, ale kapitan nic nie rozumiał.

Wreszcie zaniechał pytań, a chcąc uchronić od znużenia dziewczynkę, powtarzającą również jakieś wyrazy, wlał jej znów w usta wina. Dziecię zapadło w sen powtórnie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Kronika bieżąca

Wtorek 29 grudnia

Św. Tomasza, arcybiskupa i męczennika, * 1117, † 1170 r.
Św. Krescensa, biskupa.
Św. Ebrulfa, opata i wyznawcy.
Słow.: Gosław Bł.

Jutro, środa, 30 grudnia: Św. Sabina, biskupa, męczennika, † 303.

*

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 7.43,	o godz. 15.50
Księżyca	o godz. 21.10,	o godz. 10.39

*

Z historii śląskiej.

29 grudnia. 1757. Ksiądz Andrzej Faulhaber, kapelan i kaznodzieja zamkowy w mieście **Kłodzku** (Glatz) został na rozkaz króla pruskiego Fryderyka w dn. 29 grudnia powieszony. Ciało jego nienaruszone, zostało zdjęte po 2 latach, po zabraniu miasta Kłodzka 26 lipca 1760 przez Austrjaków. Pogrzeb odbył się 28 lipca 1760 roku. — **1925.** Umarł **Telesfor Nowicki,** właściciel księgarni i kierownik „Górnoślązaka" w Katowicach.

W roku: 1439. Umiera król czeski Albrecht. W kilka miesięcy po jego śmierci, przyszedł na świat syn, pogrobowiec Władysław. — **1440.** Helena, wdowa po księciu Janie otrzymała **ziemię pszczyńska** i potwierdziła Stachinowi posiadanie karczmy **Brzozówki** z jedną włóką roli. — **1441.** Spłonęło przedmieście Bytomia, **Rozbark.** Po ogniu zbudowano je w większem oddaleniu od miasta. — **1442.** Dokumentem stwierdzone zostało, że w **Opolu** istniało już bractwo strzeleckie. — **W Nysie** 1504, **w Grotkowie** 1518, **w Bytomiu** 1728, gdzie jak pisze historyk Gramer, zaprowadzono ponownie strzelanie na króla kurkowego, które już 200 lat przed tem zaprowadzone było. — **1443.** Wacław, syn księcia Bolesława cieszyńskiego († 1426) sprzedał państwo **Siewierz,** które od roku 1179 należało do księcia górnośląskiego.

— Dalszy wzrost bezrobocia. Według danych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, liczba bezrobotnych zarejestrowanych w całej Polsce w dniu 19 bm. wynosiła 274.218 osób. W porównaniu ze stanem z ubiegłego tygodnia bezrobocie wykazuje dalszy wzrost o 6.081 osób.

— Produkcja taboru kolejowego w wytwórniach krajowych. W ciągu października rb. wytwórnie krajowe dostarczyły kolejom 4 parowozy osobowe, 7 parowozów towarowych, 10 wagonów osobowych i 215 wagonów towarowych. Na 1 listopada rb. odstawiono do rezerwy 29 947 wagonów, podczas gdy 1 października znajdowało się w rezerwie 43 896 wagonów; pozostaje to w związku z zwiększonemi przewozami jesiennemi.

— Podatek dochodowy od uposażeń dziennych. Ministerstwo skarbu rozesłało do wszystkich izb skarbowych okólnik, w którym poleca, by przy obliczaniu podatku dochodowego od uposażeń pracowników, otrzymujących uposażenie codziennie — dokonane wypłaty dzienne mnożone były, celem doprowadzenia ich do stosunku rocznego, nie przez 360 jak dotychczas, lecz przez 300. Oznacza to obniżenie podatku dochodowego dla tej kategorji pracowników o $^1/_5$.

Województwo śląskie.

*** Z działalności wojew. komitetu do spraw bezrobocia.** W ostatnich dniach obradowała pod przewodnictwem p. sen. Kowalczyka sekcja finansowo-gospodarcza tegoż komitetu. Ze sprawozdania złożonego przez p. dyrektora konserwatorjum Friemana wynika, że ostatnie 2 koncerty, urządzone na rzecz bezrobotn., przyniosły łącznie 1357.39 zł., w czem koncert p. Ireny Dubiskiej 226.17 zł. a koncert p. Szymanowskiej 1131.22 zł. Kwoty powyższe przekazano na konto komitetu w P. K. O. Z pośród ważniejszych uchwał, powziętych na tem zebraniu wymienić należy ustalenie ostatecznego terminu ciągnienia loterji fantowej, które odbędzie się nieodwołalnie w dniu 15 marca w obecności delegata głównej dyrekcji loterji fantowej z Warszawy. Przesunięcie terminu okazało się koniecznem ze względu na olbrzymią pracę, jakiej wymaga podział nadsyłanych przedmiotów na fanty. Zajmujący się tem komitet pań mimo pełnej poświecenia działalności, będzie musiał przeznaczyć na ten cel jeszcze kilka tygodni czasu. Celem przysporzenia komitetowi dalszych funduszów, na bieżące bardzo poważne wydatki, sekcja finansowo - gospodarcza uchwaliła prowadzić w dalszym ciągu akcję imprez dochodowych — w najbliższym czasie odbędzie się odczyt uczestniczki rajdu lotniczek naokoło Polski p. Wardasówney, która opowie o swych wrażeniach.

Zamiast życzeń noworocznych — składajcie datki na biednych i bezrobotnych!

Dorocznym zwyczajem jest, że dzieci rodzicom, uczniowie nauczycielom, krewni znajomym przyjaciołom, podwładni i t. p. składają z okazji Świąt i Nowego Roku życzenia, które nietylko przeciążają bardzo urzędy pocztowe, ale wymagają dużego nakładu pieniędzy. W czasie takim jaki przeżywamy, szczególnie będzie na miejscu rada, ażeby te pieniądze poświęcić tym, którzy łakną najkonieczniejszych rzeczy. Możemy to zrobić w ten sposób, że damy choćby część na koperty powinszowania i znaczki do „Caritasu" w Katowicach, P. K. O. 300.115 (katowicki okręg „Caritas".

„Caritas" zaś publicznie pokwituje, kto dał ofiary na biednych i bezrobotnych, wzamian za życzenia świąteczne i noworoczne. **Dla wyjaśnienia:** Katowicki okręg „Caritasu", oddział Związku „Caritas" posiada własne konto P. K. O. nr. 300.115. Składki i ofiary wpływające na nr. 300.115, przeznaczone są tylko dla biednych miasta Wielkich Katowic. Nr. P. K. O. Związku „Caritas" jest 306.687. Związek służy całej diecezji. Prosimy bardzo przeto P. T. ofiarodawców i członków miasta Wielkich Katowic przesyłać swe składki i datki na P. K. O. nr. **300.115.**

*** Blisko 100 miejscowości wypowiedziało się dotychczas za usunięciem obcokrajowców zatrudnionych w przemyśle śląskim.** Głosy protestów wobec zatrudnieniu obcokrajowców na terenie województwa śląskiego mnożą się z dnia na dzień. Wszystkie większe miejscowości uchwaliły już rezolucje bądź na specjalnych zebraniach, bądź w formie akcesu zgłoszonego do rezolucyj przez wszystkie najważniejsze organizacje społeczne danej gminy. Ostatnio nadeszły wiadomości o uchwalonych protestach w następujących miejscowościach: **w Bykowinie, Pawłowie, Halembie, Bańgowie i Maciejkowicach** powiatu katowickiego, **Strzebiniu i Boronowie** powiatu lublinieckiego, **Gierałtowicach, Żytnej, Krzyżkowicach i Niedobczycach** powiatu rybnickiego, **Frydku, Gilowicach, Goczałkowicach, Starym Bieruniu, Krasowach, Imielinie, Bziu, Górze oraz w Borowej Wsi,** powiatu pszczyńskiego, **Kozłowej Górze** powiatu tarnogórskiego. Tym sposobem liczba gmin, które do protestów powyższych się przyłączą, dosięga blisko cyfry 100. Głosy protestu nie pozostaną chyba bez echa. Apelujemy ponownie do władz naszych, aby — uwzględniając zdecydowane stanowisko szerokich warstw społeczeństwa polskiego — użyły wszelkich dostępnych środków dla zmuszenia poszczególnych przedsiębiorstw przemysłowych do uwzględnienia tego najważniejszego postulatu Śląska w chwili obecnej.

*** Marszałek sejmu śląskiego na bezrobotnych.** Marszałek sejmu śląskiego Konstanty Wolny złożył „Caritasowi" trzysta złotych na rzecz biednych zamiast powinszowań z okazji świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku, za które zarząd „Caritasu" składu jak najserdeczniejsze „Bóg zapłać" oraz ks. inf. Kasperlik 20 zł.

*** Najostrzejszym okresem zimy będzie styczeń.** Według doniesień europejskich stacyj meteorologicznych w nadchodzącym miesiącu styczniu nawiedzi kraje Europy środkowej i wschodniej fala ostrych mrozów i zawiei śnieżnych. Na liczne rzesze bezrobotnych, pozbawionych środków na zakup opału i ciepłej odzieży, zapowiedź ta podziałała fatalnie. Sądzić należy, że z pośród dotąd jeszcze zarobkujących nie zabraknie nikogo przy współdziałaniu z komitetem do spraw bezrobocia, pragnącego odwrócić, a przynajmniej złagodzić to groźne w swych skutkach niebezpiecznych zjawisko mrozu wobec bezrobotnych. Niechaj każdy przy otrzymywaniu swoich poborów ofiaruje choćby tylko 2 do 3 złotych na zakup węgla i odzieży, przekazując tę kwotę na konto komitetu niesienia pomocy bezrobotnym P. K. O. 307 795.

*** Dzieci bezrobotnych nie chodzą do szkół z braku obuwia.** Według raportów władz szkolnych, spora ilość dziatwy na terenie Śląska zwłaszcza w okręgu przemysłowym, nie przychodzi w ostatnim czasie do szkoły z braku obuwia i ciepłej odzieży. Wobec tego, że zarządy gmin wiejskich i miejskich z braku wystarczających środków zakup obuwia dla dzieci biednych uskutecznić mogą w znikomej tylko części, pozostaje tylko odwołanie się do ofiarności publicznej. Zamożniejsze rodziny i jednostki, rezygnując z drobnych przyjemności w okresie jednego tylko tygodnia, winny zaoszczędzić kilka złotych i przekazać za pośrednictwem najbliższego urzędu pocztowego na konto **komitetu niesienia pomocy bezrobotnym P. K. O. 307.795.**

*** Dalsze roboty przy budowie katedry śląskiej.** Do tego czasu wykonano cokół pod mury katedry i gmachów diecezjalnych. Wzniesiono mury zewnętrzne i wewnetrzne prawego skrzydła Kurji Biskupiej na wysokości 2 pięter, pozatem wykonano i oddano do użytku gmach seminarjum śląskiego. Kopuły i dach gmachów będą kryte blachą miedzianą, która jest najtrwalszą i najpiękniej reprezentującą się. Bez przesady można powiedzieć, że katedra śląska będzie jednym z najwspanialszych i najpiękniejszych gmachów w Polsce, a nawet i najwyższych, gdyż kopuła katedry będzie się wznosić na 100 metrów nad poziom terenu, co równa się 30 piętrom zwykłego domu mieszkalnego. Ulice, sąsiadujące z katedrą, będą miały wygląd daleko piękniejszy. Ulica Jordana będzie przedłużona przez tereny katedry do ulicy Plebiscytowej, a wpoprzek nią, w granicach terenu katedry, zbudowane będą piękne arkady, służące dla ruchu kołowego i pieszego, a nad arkadami, od strony ulicy Wita Stwosza wzniesie się dzwonnica. Od strony ulicy Plebiscytowej zbudowany będzie korytarz, łączący gmach Kurji Biskupiej z kaplicą. Wejście do kaplicy dla parafian zaprojektowano z ulic Jordana i Plebiscytowej. Główna fasada i wejście do gmachu Kurji będzie z ulicy Jordana. Za gmachem Kurji będzie ogród. Mieszkanie prywatne J. E. ks. biskupa będzie się mieścić w lewem skrzydle gmachu Kurji, a wejścia do niego będą z ul. Plebiscytowej i z głównego westybulu gmachu Kurji Biskupiej.

*** Fala obniżek zarobków w przemyśle na Górnym Śląsku.** Na Górnym Śląsku daje się zauważyć coraz silniejsza tendencja do obniżania zarobków w poszczególnych gałęziach przemysłu.

W najbliższych dniach pracodawcy wypowiedzą umowę zbiorową w górnictwie węglowem na Górnym Śląsku od dnia 1 lutego rp.

Pracodawcy w hutnictwie żelaznem na Śląsku skierowali na komisję pojednawczo - arbitrażową sprawę rewizji zarobków.

Związek pracodawców przemysłu tartacznego i handlu drzewnego wojew. śląskiego wypowiedział umowę zbiorową od 1 stycznia rp. celem przeprowadzenia obniżki płac.

Pracodawcy przemysłu żelaznohutniczego w Katowicach przesłali do komisji pojednawczo-arbitrażowej wniosek w sprawie obniżki zarobków akordowych od sztuki.

„Allgemeine Elektrizitäts - Gesellschaft" w Katowicach wprowadza celem uniknięcia redukcyj od dnia 1 stycznia r. p. skrócony czas pracy do 6-ciu godzin dziennie i 42 godzin tygodniowo. W związku ze skróceniem czasu pracy nastąpi obniżka płac o 12⅔ proc.

Przy braku apetytu, kwaśnem odbijaniu się, zepsutym żołądku, upośledzonem trawieniu, obstrukcji, wzdęciu kiszek, zaburzeniach przemiany materji, pokrzywce i swędzeniu skóry naturalna woda gorzka **Franciszka-Józefa** usuwa z organizmu substancje gnilne, zatruwające organizm. Żądać w aptekach i drogerjach.

*** Kongres rad załogowych** pracowników i urzędników hutniczych odbył się we wtorek przedświąteczny w Katowicach z udziałem 200 delegatów. — Wygłoszono szereg referatów o położeniu gospodarczem na Śląsku, nad któremi wywiązała się ożywiona dyskusja. Wkońcu uchwalono kilka rezolucyj, w których domagano się zaprowadzenia 6-godzinnego dnia pracy w przemyśle żelaznym, wypłaty zasiłków specjalnych w okresie turnusowego urlopowania, wypłaty zasiłków z funduszu bezrobocia itd. Uchwalone rezolucje mają być przedłożone p. wojewodzie i posłom na sejm śląski.

*** Losy loterji fantowej ukażą się niebawem w sprzedaży.** Wydział wykonawczy wojewódzkiego komitetu do spraw bezrobocia, otrzymał już gotowe losy loterji fantowej w liczbie 100,000, które w okresie najbliższych dni przesłane zostaną do miejsc sprzedaży na terenie województwa. Cena jednego losu, pomimo bardzo wartościowych fantów, z których znaczna ilość przedstawia wartość około 1000 złotych, **wynosi tylko 2 złote.** Wykaz miejsc sprzedaży losów podany będzie do wiadomości publicznej w dniach najbliższych.

Z Katowickiego

Przypomnienie na czasie.

Katowice. Dyrekcja policji w Katowicach przypomina, że w myśl rozporządzenia policyjnego dyrektora policji w Katowicach z dnia 1 czerwca 1928 o czyszczeniu chodników na terenie miasta Katowic, każdy właściciel nieruchomości obowiązany jest do czyszczenia chodników i ścieków wzdłuż całej swej posiadłości. Oczyszczenie powinno się odbywać codziennie i to w czasie od 1 kwietnia do końca września pomiędzy godz. 6 a 7 rano a w czasie od 1 października do końca marca pomiędzy godziną 7 a 8 rano. Niezależnie od tego właściciel nieruchomości winien dbać o czystość chodników i ścieków w ciągu dnia i przeprowadzać dodatkowe czyszczenia w miarę potrzeby. Do czyszczenia chodnik, należy także usuwanie śniegu i lodu. Zebrany z chodników śnieg i lód może być umieszczony w kupkach na jezdni obok ścieku. Niedozwolone jest składanie śniegu i lodu w ściekach samych lub na torze tramwajowym. W razie ślizgawicy winien właściciel gruntu posypać chodnik wzdłuż całej swej posiadłości piaskiem, przesiewanym popiołem lub t. p. Przedtem należy jednak usunąć wszelkie nierówności, powstałe ze śniegu lub z lodu. Za chodnik uważa się nietylko cementowane trotuary, ale i wszelkie inne ścieki, odgraniczone kamieniami od jezdni. Nieprzestrzeganie przepisów tego zarządzenia będzie karane grzywną do 60 zł., względnie karą aresztu. Pozatem dyrekcja policji w Katowicach przypomina, że w myśl par. 3 rozporządzenia policyjnego z dnia 7 marca 1899 zabronione jest zanieczyszczanie chodników, ulic i placów przez wyrzucanie papieru, resztek owoców, innych odpadków oraz przez wylewanie płynów. Dla pozbycia się niepotrzebnych resztek służą przechodniom kosze umieszczone na każdym placu i ulicy. W razie ujawnienia względnie stwierdzenia przekroczenia przeciwko temu przepisowi, przechodnie karani będą doraźnemi nakazami karnemi.

Bezpłatna poradnia przeciwgruźlicza Czerwonego Krzyża.

Katowice. Przychodnia przeciwgruźlicza mieści się przy ul. Andrzeja 9. Lekarzami jej są dr. Kujawska i dr. Gra-

bowski. Poradnia jest otwarta codziennie. Badania lekarskie odbywają się codziennie z wyjątkiem środy od godz. 11—12, w poniedziałki od godz. 16—17. Badania rentgenologiczne odbywają się w środy i piątki od godz. 15—16. Poradnia posiada własny aparat rentgenowski, kilka lamp kwarcowych, kilka lamp „Solux“ i dobrze wyposażone laboratorjum. W miesiącu listopadzie br. wydano bezpłatnie 1050 litr. mleka, 70 kg cukru, 70 kg mąki pszennej, 70 kg smalcu, 70 kg kaszy perłowej, 10 kg emulsji, 2 kg tranu i 15 kg lysolu. Pod opieką znajduje się obecnie 2480 osób. Do przychodni należą: Katowice, Ligota, Brynów, Zawodzie, Bogucice, Załęska Hałda i Wełnowiec. Takich przychodni istnieje na Śląsku 17. Finansowane są przez Towarzystwo Walki z gruźlicą przy Polskim Czerw. Krzyżu. W bieżącym miesiącu odbywają się tak zwane „dni przeciwgruźlicze“ dla zebrania funduszów na powyższą akcję. Niech każdy kupi nalepkę przeciwgruźliczą lub złoży ofiarę w gotówce a byt przychodni śląskich będzie zapewniony w roku przyszłym.

Podwyższenie czynszu za wodę.

Katowice. Władze miejskie postanowiły podwyższyć czynsz za wodę do użytku domowego itd. o 2 grosze na rzecz miejskiego komitetu niesienia pomocy bezrobotnym. Podwyżka zastosowana zostanie poraz pierwszy w rachunkach w miesiącu styczniu 1932 r.

Zmniejszenie dni pracy na kolejach.

Katowice. Dyrekcja kolei w Katowicach zarządziła obecnie zmniejszenie dni pracy w służbie eksploatacyjnej t. j. przetokowej i służbie stacyjnej. Szczególniej ta redukcja dotyka pracowników przetokowych, którzy pracują w turnusie służbowym i pobierają bardzo niskie uposażenia, a nie dostają żadnych dodatków ubocznych, to samo dotyczy pracowników drogowych.

Nowi mistrzowie ślusarscy.

Katowice. Przed fachową komisją Izby rzemieślniczej w Katowicach onegdaj złożyli egzamin kwalifikacyjny w zawodzie ślusarskim nastep. kandydaci: Rudolf Irmler i Stefan Cieplok, obydwaj z Mysłowic.

Przedstawienie amatorskie.

Kochłowice w Katowickiem. W uroczystość Nowego Roku odegrana zostanie na sali p. Rekusa po raz drugi wesoła sztuka pt.: „Gałganduch czyli trójka hultajska“ w 6 odsłonach. W nadprogramie taniec druhen i druhów oraz występy gimnastyczne. Zarząd Sokoła uprasza o liczny udział rodaczek i rodaków z Kochłowic i okolicy. Czysty zysk z przedstawienia przeznaczony będzie na odnowienie kościoła w Kochłowicach.

Zamknięcie huty „Ferrum“.

Bogucice pod Katowicami. Wszystkie oddziały huty „Ferrum“ będą nieczynne do 8 stycznia 1932 r., rzekomo z powodu braku zamówień, z tem, że robotnicy przepracują dzień 30 grudnia, w którym to dniu otrzymają zaliczki. Dopiero 9 stycznia zostanie huta otwarta. To zarządzenie dyrekcji pozbawiło robotników zarobków na święta, szczególnie tych, którzy pracują przejściowo.

Z Król. Huty

Prymicje.

Król. Huta. W kościele parafjalnym św. Józefa na Pniakach odprawił w dniu 22 bm. swoje prymicje nowowyświęcony O. Alojzy Kaspruś. Prymicjanta zaprowadzono do kościoła w uroczystej procesji. Okolicznościowe kazanie wygłosił ks. radca Czaja. Odśpiewaniem „Te Deum“ zakończono uroczystość, w której oprócz rodziny i krewnych wzięli udział bardzo liczni wierni. Ks. prymicjant jest synem inwalida hutniczego Augusta Kasprusia, zamieszkałego przy ulicy Mickiewicza 76 i należy do zakonu nazareńczyków, którego siedziba znajduje się w Vitorbo we Włoszech, gdzie też otrzymał święcenia kapłańskie w dniu 6 grudnia.

Listy naszych Czytelników.

Przeciw nowemu prawu małżeńskiemu.

Świętochłowice. W tych dniach w Świętochłowicach odbył się wielki wiec parafjalny, celem zaprotestowania przeciwko projektowi nowego prawa małżeńskiego. Na wiecu, w którym uczestniczyło przeszło 2 000 osób, przyjęto następującą rezolucję, którą podpisały wszystkie stowarzyszenia kościelne, świeckie i zawodowe. „My niżej podpisani przedstawiciele stowarzyszeń, obejmujących przygniatającą większość społeczeństwa Świętochłowic, z ubolewaniem i oburzeniem stwierdzamy, że nowy projekt prawa małżeńskiego godzi w świętość samego małżeństwa i najbardziej fundamentalne zasady życia społecznego i państwowego. Zakładamy wobec władz uroczysty protest przeciw wprowadzeniu w ustawodawstwo kraju katolickiego rozwodów, małżeństw na próbę i innych ustaw, przeciwstawiających się prawu Bożemu i domagamy się stanowczo prawa małżeńskiego, opartego na zasadach katolickich. Wszystkim posłom, którzy w sejmie nas zastępują, przypominamy ich obowiązek katolicki i narodowy i stanowczo ich wzywamy, aby głosowali przeciwko projektowi. Zaznaczamy, iż użyjemy wszelkich legalnych sposobów przeciwko wprowadzeniu tego szkodliwego projektu.“

Przedstawienie teatralne.

Imielin w Pszczyńskiem. Przysposobienie Wojskowe i Wych. Fiz. oddziału Imielin, urządza w Nowy Rok na sali p. Szewczyka ,przedstawienie teatralne o godzinie 6, wiecz. Odegrane zostaną 2 sztuki: 1. „Wasza Kapralska Mość“, komedja w 3 aktach, 2. „Zemsta cygana“ dramat w 3 aktach. Przedstawienie poprzedzone zostanie wygłoszeniem przez dziewczęta szkolne, deklamacji (życzenia noworoczne). Do odegrania sztuki miejscowa komenda zaangażowała pierwszorzędne siły, co daje pełną gwarancję, zupełnego zadowolenia widzów. Dochód przeznacza się na cele bezrobotnych, to też wszyscy bez wyjątku powinni wziąć udział w temże przedstawieniu, bo nietylko, że doznają podczas przedstawienia rozrywki, ale też dlatego, że swoim groszem, złożonym przy kasie niejedną łzę bezrobotnego otrą. Wszyscy, bez wyjątku, winniśmy spieszyć z pomocą moralną i materjalną, mając zawsze na uwadze przykazanie Boskie: „Miłuj bliźniego, jak siebie samego“ i słowa wyrzeczone przez Chrystusa: „Coście w imię moje dobrego uczynili tym maluczkim, mnieście uczynili“. Ceny miejsc znacznie zniżone. Bezrobotni przy okazaniu legitymacji płacą 0,30 zł. jako wstęp.

Wypłacono li tylko zaliczkę!

Król. Huta. Donosiliśmy, że Skarboferm wypłacił swoim pracownikom trzynastą pensję. W rzeczywistości Skarboferm wypłacił swoim urzędnikom li tylko zaliczkę zwrotną.

Zasądzenie dzieciobójczyni.

Klimzowiec pod Król. Hutą. Zamężna Klara Księżykowa z Mikołowa stawała przed świętami przed sądem w Król. Hucie, oskarżona o zabójstwo swego dziecka. Okrutna matka, chcąc się pozbyć 11-miesięcznego dziecka, wybrała się 28 sierpnia 1930 roku z niem do Klimzowca. Przy drodze polnej położyła maleństwo nad brzegiem stawu, by ześlizgnęło się po pochyłości do głębokiej wody. Zbrodnia udała się, bo już po krótkiej chwili dziecko spadło do wody i utonęło. Sąd skazał zbrodniarkę na 7 miesięcy więzienia.

Z Świętochłowickiego

Nagła śmierć na kopalni.

Łagiewniki w Świętochłowickiem. W łaźni kopalni „Szyb Schwerin“ zmarł nagle robotnik Paweł Wycisk z Chropaczowa. Zwłoki jego odstawiono do szpitala Ski Brackiej w Król. Hucie. Przyczyny śmierci nie ustalono, przypuszczać jednak należy, iż robotn. ten zmarł najprawdopodobniej na udar serca.

Otwarcie huty.

Nowy Bytom w Świętochłowice. Otwarcie huty nastąpi 12 stycznia 1932 roku. Dnia 19 grudnia odbędzie się zebranie wierzycieli huty, na którem dokonany zostanie wybór nadzoru sądowego.

Przytrzymanie tajemniczego osobnika.

Szarlej w Świętochłowickiem. Naczelnik urzędu pocztowego Michał Cigielhein doniósł, że dnia 21 bm. w czasie przerwy obiadowej, gdy będąc sam zamknięty w swem mieszkaniu, zjawił się nagle w niewiadomy sposób w jego mieszkaniu pewien osobnik i zaniepokojony obecnością właściciela mieszkania, począł wypytywać go o miejsce zatrudnienia niejakiego telegrafisty Kwiatkowskiego. Naczelnik poczty nie mogąc dać dokładnego wyjaśnienia a będąc w posiadaniu aparatu telefonicznego w mieszkaniu, zamierzał porozumieć się telefonicznie z oddziałem telegraficznym urzędu pocztowego w Szarleju, by przekonać się, czy tam Kwiatkowski jest zatrudniony. Nieznajomy widząc naczelnika podchodzącego do telefonu, zbiegł z mieszkania, jednak na ulicy przez zaalarmowany personel pocztowy został przytrzymany i odstawiony do komisarjatu policji. Tam okazało się, że osobnikiem tym jest 24-letni Stanisław Kaściński z Będzina, który prawdopodobnie zjawił się w tem mieszkaniu w celu dokonania kradzieży, jednak zaskoczony obecnością naczelnika urzędu pocztowego, zamiaru nie urzeczywistnił.

Z Pszczyńskiego

Najwyższy czas odnowić karty cyrkulacyjne.

Pszczyna. Z dniem 31 grudnia upływa termin przedkładania kart cyrkulacyjnych w celu przedłużenia ich ważności na rok 1932. Wobec tego wszyscy właściciele kart cyrkulacyjnych winni przedkładać swoje karty w celu ich przedłużenia we właściwych urzędach okręgowych względnie policyjnych, ponieważ karty nieprzedłużone w powyżej oznaczonym czasie tracą swą ważność.

Poniosła śmierć wskutek najechania samochodem.

Pszczyna. Dnia 21 bm. o godz. 15.15 na szosie pomiędzy Pszczyną a Goczałkowicami samochód osobowy najechał na 68-letnią Marję Indykową z Goczałkowic, która doznała pęknięcia czaszki, połamania rąk i nóg oraz złamania obojczyka i poniosła śmierć na miejscu. Szofer, po wypadku, nie troszcząc się o najechaną, w szybkiem tempie odjechał. Zwłoki zmarłej na miejscu Indykowej odstawiono do kostnicy szpitala Joanitów w Pszczynie.

Aresztowanie lubowników kur.

Orzesze w Pszczyńskiem. Przed świętami aresztowano w Orzeszu amatorów cudzego drobiu, mianowicie Franciszka Jasińskiego z Świętochłowic i wspólników jego braci Pawła i Bolesława Szpeców. Przyparci do muru przyznali się do popełnienia 16 kradzieży. Na podstawie zeznań poszkodowanych łupem złodziejów padło ogółem 215 kur. Złodziei odstawiono do więzienia sądowego w Mikołowie, gdzie odpoczną sobie po kilkutygodniowej „ciężkiej pracy“.

Rabunek na drodze.

Jaśkowice w Pszczyńskiem. W dniu 18 bm. około 16.15 na drodze w Orzeszu w kierunku Jaśkowic, zaczepioną została przez nieznanego dotychczas sprawcę Gertruda Dudzikowa z Jaśkowic, której sprawca skradł torebkę ręczną, zawierającą 19 zł. gotówki, paczkę papierosów, oraz legitymację kolejową, opiewającą na jej nazwisko i dowód związkowy kasy chorych w Katowicach. Po dokonanej kradzieży sprawca zbiegł w niewiadomym kierunku.

Z Rybnickiego

Przytrzymanie zawodowych włamywaczy.

Rybnik. Pod zarzutem kradzieży sklepowej w składzie Józefa Kaizera i zegarmistrza Zoremby w Rybniku — przytrzymano w dniu 18 bm. zawodowych włamywaczy i złodziei sklepowych Jana Wąsa z Łodzi, Józefa Smusa z Kalisza i Stanisławę Nawrocką z Poznania. Wymienieni tegoż dnia skradli na szkodę Kaizera zwój jedwabiu, wartości 120 zł., zaś w składzie zegarmistrza Zoremby parę kolczyków.

Oszustwo.

Rybnik. Z początkiem bm. zjawiła się w mieszkaniu Wilhelminy Brzozowej przy ul. Zebrzydowskiej nieznana kobieta, która pod pozorem wróżenia z kart, wyłudziła od Brzozowej 180 zł. gotówki, obrączkę ślubną oraz różne części ubrania i bielizny, ogólnej wartości około 800 zł. Nieznana kobieta po otrzymaniu tych rzeczy zbiegła w niewiadomym kierunku.

Zaaresztowano rabusia.

Pszów w Rybnickiem. W toku dochodzeń, prowadzonych w sprawie kradzieży pieniędzy w dniu 15 bm. na ul. Karola Miarki w Pszowie na szkodę Zdroja Gertrudy — przytrzymano jako silnie podejrzanego o tę kradzież 27-letniego Emanuela Gomolca. Sprawca w czasie konfrontacji został z całą stanowczością przez poszkodowanych rozpoznany a ponadto w czasie badania sam przyznał się do zarzuconego mu czynu. Przytrzymanego odstawiono do sądu w Wodzisławiu.

„Strzelanina w gospodzie“.

Świerklany Dolne w Rybnickiem. W związku z zamieszczoną przez nas notatką pod powyższym tytułem otrzymaliśmy od posterunkowego p. Gogolina sprostowanie, które oświetla całą sprawę. Posterunkowy p. Gogolin pisze: Sprawa przedstawia się następująco: Bawiąc tego wieczoru w gospodzie p. Koziołka w Świerklanach Dolnych, w pewnej chwili wyszedłem z pokoju gościnnego przez wyszynk do ustępów i, nagle, bez wszelkiej przyczyny zostałem przez obecnych gości obrzucony krzesłami i szkłem. Ażeby się obronić, wyciagnąłem szablę, lecz około 7 osób rzuciło się na mnie i wyrwało mi szablę oraz zerwano ze mnie pasek, wobec czego oddałem jeden strzał ostrzegawczy w górę, chcąc odstraszyć napastników od dalszego napadu, na co oni jednak nie reagowali, tylko zaczęli mnie bić twardemi narzedziami po głowie. Zalałem się krwią i wtenczas wystrzeliłem drugi raz w górę na postrach, poczem wycofałem się do kuchni, lecz i tam podążyli napastnicy za mną i nadal mnie obijali. — Gdy wskutek uderzeń i utraty krwi, byłem bliski omdlenia, a napastnicy wśród okrzyków „zabić pierona“! dalej mnie obijali, dla obrony własnego życia wystrzeliłem trzeci raz, przyczem otrzymał postrzał Kajzerek R., który był najgorszy z bijących mnie. — Jak wynika z powyższego, użyłem broni w koniecznej obronie mego życia, podczas napadu i bicia mnie, a nie podczas sprzeczki czy kłótni, gdyż w przeciwnym razie byliby mnie zabili, gdyż i tak otrzymałem 7 ran w głowę“.

Z Tarnogórskiego

Zgon długoletniego czytelnika.

Piekary Rudne w Tarnogórskiem. Przed świętami zmarł długoletni, stały czytelnik „Katolika“, śp. Aleksander Brylski, który doczekał się 70 lat życia. Pogrzeb odbył się przy wielkim udziale rodaczek i rodaków, którzy odprowadzili starego weterana narodowego na wieczny spoczynek. Nieboszczyk był lubianym i poważanym obywatelem. Niech odpoczywa w pokoju!

Z Lublinieckiego

Przyaresztowanie złodzieja.

Lubliniec. Dnia 17 bm. przytrzymany został 25-letni Henryk Bekus, pochodzący z Częstochowy, z zawodu biuralista, za kradzież aparatu fotograficznego i żarówek do radjoaparatu na szkodę właściciela apteki Sohani oraz kradzież 5 zwoi koronek białych, 6 zwoi taśmy bawełnianej, 2 zwoje taśmy gumowej na szkodę Augustyna Klimka, również z Lublińca. Wymieniony Bekus od dłuższego czasu już odwiedzał w Lublińcu różnych kupców, będących w posiadaniu aparatów telefonicznych i pod pozorem zakupywania towarów kradł różne przybory, jakie tylko mu wpadły pod rękę. Przytrzymanego odstawiono do miejscowego sądu.

Sprawy robotnicze.

Zakłady Borsiga zamknięte.

Zakłady przemysłowe Borsiga w **Tegel pod Berlinem** ogłosiły zawieszenie pracy na czas nieograniczony. 3000 robotników i kilkaset urzędników jest bez pracy.

Układy o zarobki akordowe w hutach.

Posiedzenie komisji pojednawczej i rozjemczej w sprawie zarobków akordowych (od sztuki) w hutach żelaza na Śląsku, zwołane na dzień 22 grudnia, zostało w ostatniej chwili odwołane. Sprawa rozstrzygnie się na posiedzeniu komisji po świętach.

Ponad 5 miljonów bezrobotnych w Niemczech.

Liczba bezrobotnych w Niemczech wzrosła w ostatnich tygodniach znowu o 290 tysięcy i wynosi obecnie 5.349.000 osób.

2.400.000 zł na rzecz naczelnego komitetu do spraw bezrobotnych.

Zgodnie z uchwałą rady ministrów z dnia 23 listopada rb. w budżecie ministerstwa pracy i opieki społecznej przewidziane jest przekazanie na rzecz Naczelnego Komitetu dla spraw bezrobocia kwoty 10 miljonów złotych na miesiąc grudzień r. b. i styczeń 1932 r.

Na poczet tej kwoty, na którą złożą się wpływy z podwyższonych opłat pocztowych i kolejowych — w tych dniach przekazano komitetowi kwotę 1.600.000 zł, oraz dodatkowo kwotę 800.000 zł z sum przekazywanych dotychczas wojewodom do rozporządzenia pomiędzy poszczególne gminy i samorządy na pomoc specjalną dla bezrobotnych.

Z uzyskanej tym sposobem kwoty 2.400.000 zł zakupiono na akcję pomocy w naturze i dożywiania bezrobotnych, węgiel, cukier i t. d. oraz rozdysponowano pomiędzy komitety wojewódzkie i lokalne kwotę 1.600.000 zł.

Ogółem dotychczas wpłaty skarbu państwa na rzecz Naczelnego Komitetu do spraw bezrobocia wyniosły 3.900.000 zł. Ze źródeł społecznych wpłynęło bezpośrednio do Komitetu Naczelnego około 200.000 zł — nie licząc wpływów gotówkowych do komitetów prowincjonalnych i lokalnych, jak również nie licząc ofiar w naturze (cukier, ziemniaki, węgiel i t. d.).

Rady i wskazówki.

— Na rany od oparzenia lub spalenia nie ma lepszego lekarstwa jak białko od jaja. Skoro się kto sparzy, niech natychmiast rozbije jaje i ranę obleje białkiem.

Bezrobocie w Ameryce.

Nielepiej niż u nas dzieje się w Ameryce, która uchodzi za najbogatsze państwo świata. I tam miljony ludzi znajdują się bez pracy, skazani na pomoc państwa i komitetów. Oto powyżej widzimy bezrobotnych w chwili otrzymywania ciepłej strawy.

Na jakie widowiska nie wolno uczęszczać młodzieży?

Ureguluje to specjalne rozporządzenie.

W najbliższym czasie ukaże się szczegółowe rozporządzenie władz, dotyczące opieki nad dziećmi i młodzieżą w teatrach i wszelkich innych przedsiębiorstwach rozrywkowych.

W myśl tego rozporządzenia, właściciele lub dyrektorzy teatrów, kinematografów i teatrzyków będą pociągani do surowej odpowiedzialności za wpuszczenie na widownię, na przedstawienia niedozwolone dla młodzieży, dzieci i młodzież poniżej lat 18.

Jeżeli chodzi o dzieci do lat 10, to nie wolno ich będzie wpuszczać nawet na przedstawienia dozwolone dla młodzieży, o ile nie będą im towarzyszyły w charakterze opiekunów osoby starsze.

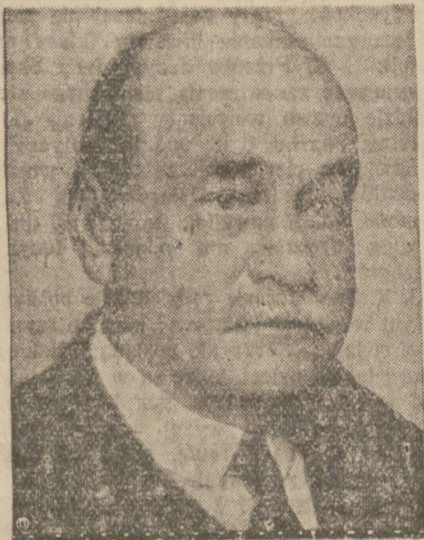
W czasie przedstawień, uznanych przez władze za dozwolone dla młodzieży, nie wolno będzie wystawiać lub wyświetlać reklam nieodpowiednich dla młodocianych widzów. Stwierdzono, że dotychczas dyrektorzy przedsiębiorstw rozrywkowych bardzo mało zwracali uwagi na te rzeczy i często wyświetlali reklamy, wywierające szkodliwy wpływ na młodzież.

W miejscach dostępnych dla publiczności jeszcze przed wykupieniem biletu, nie wolno będzie wystawiać fotografij, ani żadnych rycin, wyobrażających poszczególne sceny filmu, czy widowiska teatralnego, nieodpowiedniego dla młodzieży.

Właściciele przedsiębiorstw teatralnych, mocą nowego rozporządzenia, winni umożliwić przedstawicielom władz szkolnych oraz organizacyj opiekujących się młodzieżą szkolną (Liga opieki nad młodzieżą szkolną) bezpłatne wejście na widownię w czasie przerwy, celem stwierdzenia, czy młodzież nie dostała się na salę na nieodpowiednie dla niej widowiska. Przedstawiciele kuratorjum oraz organizacyj opiekujących się młodzieżą pozatem będą również dokładnie badali, czy widowiska dozwolone dla młodzieży, utrzymane są na należytym poziomie.

Przedstawiciele ci będą mogli wchodzić na widownię, po uprzedniem porozumieniu się z dyrekcjami teatrów.

Laureaci pokojowej nagrody Nobla.

Tegoroczną pokojową nagrodę Nobla otrzymali po połowie Mikołaj Murray Butler, uczony amerykański i prezydent uniwersytetu Columbia w Nowym Jorku oraz kobieta p. Janina Addams, założycielka społecznego osiedla Hall Hous w pobliżu Chicago. Pani Addams jest równocześnie prezydentką międzynarodowej ligi pokoju.

Bezrobotni pokrzywdzeni przy wypłacie zasiłków

mogą wnosić odwołania do głównego funduszu bezrobocia.

Ze względu na to, że ostatnio bardzo często zdarzają się wypadki, że bezrobotni, starając się o pracę lub o zasiłki, zwracają się do niewłaściwych urzędów i instytucyj, wydane zostało urzędowe wyjaśnienie, dotyczące wszelkich formalności, związanych ze staraniami o pracę i zasiłki.

Jeśli chodzi o otrzymanie pracy, to bezrobotni winni się wyłącznie zwracać do państwowych urzędów pośrednictwa pracy. Każdy bezrobotny, natychmiast po utracie zajęcia, winien się zarejestrować w tym urzędzie i oczekiwać wezwania do zgłoszenia się. Zgłaszanie podań o pracę do innych władz i urzędów jest zupełnie bezcelowe.

Jeśli chodzi o zapomogi, to bezrobotni winni się w tych sprawach zgłaszać wyłącznie do funduszu bezrobocia. Bezrobotny, który uważa, że obwodowy fundusz bezrobocia niesłusznie wymierzył mu zbyt mały zasiłek pieniężny, lub też z jakichkolwiek powodów wstrzymał mu wypłatę zasiłku, może zaskarżyć tę decyzję do obwodowej komisji odwoławczej funduszu bezrobocia.

Zaznaczyć należy, że skargi te muszą być wniesione w terminie ośmiu dni od dnia otrzymania zawiadomienia o cofnięciu czy też zmniejszenie wysokości zapomóg, przyczem podania należy kierować do tego samego zarządu obwodowego, którego postanowienie zostało zaskarżone.

Jeśli bezrobotny uważa, że orzeczenie komisji odwoławczej również jest niesłuszne, może się jeszcze zwrócić do następnej instancji, a mianowicie do głównego funduszu bezrobocia w Warszawie.

Jeśli główny fundusz bezrobocia uzna, że bezrobotny istotnie został pokrzywdzony, wówczas na wniosek tej instytucji, ministerstwo pracy i opieki społecznej może skasować zarządzenie obwodowego funduszu bezrobocia.

Jeśli jednak główny fundusz bezrobocia nie przychyli się do prośby bezrobotnego, nie przysługują mu już żadne środki prawne do uchylenia niekorzystnej decyzji i wszelkie dalsze ubieganie się o zasiłek jest bezcelowe.

Bezrobotni winni pamiętać, że podanie o przyznanie zasiłków należy wnosić do obwodowego funduszu bezrobocia najpóźniej do miesiąca po utracie pracy. Po tym terminie tracą bowiem prawo do zasiłków i wszelkie odwołania ,wnoszone do wyższych instancyj, nie dają żadnych rezultatów.

Wymienione powyżej zarządzenia dotyczą wyłącznie pracowników fizycznych. Pracownicy umysłowi, ubezpieczeni w zakładzie ubezpieczeń „pracowników umysłowych, podlegają innym przepisom.

Działalność związków w Nowym Bytomiu.

Z życia powstańców.

Nowy Bytom w Świętochłowickiem. W niedzielę, dnia 20 grudnia br. odbyło się walne zebranie grupy Związku Powstańców Śląskich. Marszałkiem zebrania wybrano p. pułkownika Janeczka. Po sprawozdaniach zarządu oraz chlubnej opinji dla zarządu komisji rewizyjnej oraz pp. pułk. Janeczka i Benedykta Sobla udzielono zarządowi grupy jednomyślnie absolutorjum. Do zarządu grupy zostali jednogłośnie wybrani starzy członkowie, z wyjątkiem wiceprezesa, którym wybrano zasłużonego powstańca p. Palucha. Zebranie uchwaliło, starać się o nadanie godności członka honorowego za szczególne zasługi pp. Stanisławowi Gogolinowi, Feliksowi Pogorzelskiemu oraz Konstantemu Szczerbie. Zebranie zakończono odśpiewaniem Roty. — Jak wynika ze sprawozdań, grupa pod prezesurą p. inż. Jana Szczerby rozwinęła się wspaniale. Liczba członków wzrosła o 48. Zatem grupa liczy 184 członków, z tego 154 uczestników powstań śląskich. Zarząd grupy szybkiemi interwencjami uratował od redukcji w pracy 30 członków. O rozwoju grupy zresztą najlepiej świadczą jego publiczne wystąpienia oraz udział w zebraniach, na które regularnie stawia się 80—90 członków. Na walnem zebraniu zaś uczestniczyło 130 członków, co jak dotąd stanowi rekord. Należy sobie życzyć, by placówka ta, która wybiła się do rzędu najlepiej prosperujących stowarzyszeń, pracowała nadal pomyślnie dla ojczyzny.

Z działalności Z. O. K. Z.

Nowy Bytom w Świętochłowickiem. W niedzielę, dnia 20 grudnia br. odbyło się plenarne zebranie koła, poświęcone pamięci wielkiego Polaka — Henryka Sienkiewicza. Referat o Sienkiewiczu, kim był i co zrobił dla Polski, wygłosił ze swadą kierownik szkoły I p. Płomiński, który licznie zebrani członkowie przyjęli hucznemi oklaskami. W drugiej części zebrania załatwiono sprawy organizacyjne. Uchwalono jednomyślnie rezolucję w sprawie wydalenia z pracy obcokrajowców. Następnie prezes zdał sprawozdanie z akcji „Miesiąca Propagandy Śląska“, która przyniosła czystego dochodu 425.25 zł., co jest jak na obecne czasy, dość dużo. Za ofiary imieniem zebrania podziękował prezes szczególnie urzędnikom huty i kopalni Pokoju, gronom nauczycielskim szkół powszechnych i gimnazjum, urzędnikom pocztowym i gminnym, zarządowi gminy za zapomogę w kwocie 50 zł. oraz Tow. Polek przy N. P. R., Tow. gimn. Sokół i placówce Zw. Hallerczyków. Dalej wyjaśnił mylne zapatrywania się wielu obywateli w sprawie trwania konwencji genewskiej, wreszcie zobrazował akcję kolonij letnich Z. O. K. Z. w roku 1930 na tle sprawozdania związkowego. Wynikało z tego, iż na kolonjach z Nowego Bytomia było 363 dzieci. Koszta kolonij bez różnych drobniejszych wydatków wynosiły 24.500 zł., na co gmina dała zapomogę w kwocie 7 000 zł. Na tem porządek dzienny wyczerpał się. W zebraniu uczestniczyło 60 osób. Bardzo słabo zastąpioną była, jak zwykle, inteligencja miejscowa, co z uwagi na to, że zebranie poświęcone było pamięci Henryka Sienkiewicza, nabiera specjalnego znaczenia.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

REPERTUAR:

Wtorek, dnia 29 bm. występ J. Smosarskiej „Orzeł czy Reszka“ o godz. 19,30.

Środa, dnia 30 bm. „Pod gwiaździstą banderą“ (premiera) o godz. 19,30.

Czwartek dnia 31 bm. „Księżniczka Ollala“ o godz. 19,30.

Czwartek, dnia 31 bm. „Rewja Sylwestrowa“ o godz. 23 i 1-ej w nocy.

TEATR POLSKI NA PROWINCJI:

Poniedziałek, dnia 28 bm. „Pan Jowialski“ w Lipinach o godz. 19,30.

Program radjowy.

Wtorek 29 grudnia 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.45 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 13.15 Komunikaty gospodarcze. 10.05 Intermezzo muzyczne. 15.15 „Chwilka lotnicza“ (P. R. Warszawa). 15.25 Audycja dla nauczycieli muzyki w szkołach ogólnokształcących. 16.10 Program dla dzieci młodszych. 16.35 „Młody romantyk (Antoni Edward Odyniec). 16.55 Intermezzo muzyczne. 17.10 „O kolekcjonerstwie“. 17.35 Popularny koncert symfoniczny. 18.50 Rozmaitości. 19.05 Odcinek powieściowy. 19.20 Prof. Henryk Dobrowolski: „Echa strajku szkolnego na Śląsku“ (w 25-letnią rocznicę). 19.40 Komunikaty sportowe. 19.45 Prasowy dziennik radjowy. 20.00 Feljeton p. t. „Fredro“. 20.15 Koncert popularny. W przerwie koncertu feljeton. 21.55 Skrzynka pocztowa techniczna. 22.10 Koncert solisty. 22.40 Dodatek do prasowego dziennika radjowego. 22.45 Komunikat meteorologiczny. 22.50 Wiadomości sportowe. 23.00 Muzyka lekka i taneczna.

Środa 30 grudnia 1931.

Katowice, fala 408,7 m. Godz. 11.45 Przegląd prasy krajowej. 11.58 Sygnał czasu oraz hejnał z wieży Marjackiej w Krakowie. 12.10 Koncert z płyt gramofonowych. 13.10 Komunikat meteorologiczny. 13.15 Komunikaty gospodarcze. 15.05 Koncert z płyt gramofonowych. 15.45 Różne bajeczki opowie dzieciom Ciocia Hela. 16.00 Dalszy ciąg koncertu z płyt gramofonowych. 16.20 „Komórka fotoelektryczna i jej zastosowanie do filmu dźwiękowego“. 16.40 Skrzynka pocztowa. 16.55 Lekcja języka angielskiego. 17.10 „Fundator poznańskiej „Złotej Kaplicy“. 17.35 Koncert orkiestry Polskiego Radja w Warszawie. 18.50 Rozmaitości. 19.05 Odcinek powieściowy. 19.20 Inż. Stanisław Nitsch: „Ze świata — odkrycia, zdarzenia, ludzie“. 19.40 Komunikaty Związku Młodzieży Polskiej. 19.45 Prasowy dziennik radjowy. 20.00 Feljeton muzyczny. 20.15 Muzyka lekka. 21.00 Kwadrans literacki. 21.15 Koncert. 22.10 Intermezzo muzyczne. 22.30 Dodatek do prasowego dziennika radjowego, komunikat meteorologiczny oraz wiadomości sportowe z Warszawy. 22.50 Intermezzo muzyczne. 23.00 Skrzynka pocztowa w języku francuskim.

Kronika radjowa.

Katolicki uniwersytet radjowy w Ameryce.

Dzięki inicjatywie katolickiego uniwersytetu w Creighton, prowadzonego przez OO. Jezuitów, powstał projekt założenia katolickiego uniwersytetu radjowego, który służąc przedewszystkiem naukowym celom religijnym nie będzie posiadał jednak charakteru wyłącznie religijnego.

Dział handlowy.

Giełda zbożowa we Wrocławiu

w dniu 23 grudnia 1931 r.

Notowano za 1000 kg w handlu hurtowym: **Pszenica** śląska 74 kg — 212 mk, 76 kg — 216 mk, 72 kg — 202 mk. **Żyto** śląskie 70,5 kg — 201 mk, 68,5 kg — 197 mk. **Owies** nowy średniej jakości i dobroci 145 mk. **Jęczmień** browarowy 175 mk, latowy i na kaszę 158 mk.

Mąka za 100 kg: pszenna nowa 60 proc. 30,25 mk, pszenna luksusowa 36,25 mk, żytnia 70 proc. 28,75 mk, 65 proc. 29,75 mk, 60 proc. 30,75 mk.

Giełda zbożowa w Poznaniu

w dniu 23 grudnia 1931 r.

Notowano za 100 kg w handlu hurtowym przy odbiorze ładunków wagonowych: Żyto 27,25. Pszenica 24,00—24,50. Jęczmień 64—66 kg 20,50—21,50, 68 kg 22,25—23,25, browarowy 25,50—27,00. Owies 23,00—23,50. Mąka żytnia 65 proc. 38,50—39,50, pszenna 65 proc. 36,75—38,75. Otręby żytnie 16,25—16,75, pszenne 14,50—15,50, pszenne grube 15,50—16,50. Rzepak 32,00—33,00. Gorczyca 33,00—40,00. Groch Wiktorja 24,00—28,00, Folgera 29,00—32,00. Słoma luźna 3,40—3,65, prasowana 5,00—5,25. Siano luźne 6,00—6,50, prasowane 9,00—9,50. Makuch lniany 30,00—32,00, rzepakowy 22,00—23,00, słonecznikowy 23,00—24,00. Ogólne usposobienie spokojne.

Odpowiedzi redakcji.

Marek z Chin w Żorach. Nie możemy skorzystać, gdyż rozprawy tego rodzaju muszą być napisane poprawnie po polsku i ujęte w zwięzłej i zrozumiałej formie.

Koło Z. O. K. Z. w Nowym Bytomiu. Zawiadomienie o zebraniu w dniu 20 bm. odebraliśmy w sobotę rano po wydrukowaniu numeru na niedzielę. Wobec tego nie mogliśmy ogłosić.

Fr. P. Czyżowice. 1, 2 i 3. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Katowicach jest instancją, do której można odwołać się po rozstrzygnięciu skarbu w Wydziale Powiatowym w sprawach gminnych, jak podatku od zbytków (luksusowego), podatku budynkowego itd. Wojewódzki Urząd Ubezpieczeń w Katowicach jest ostatnią instancją w sprawach rentowych (renty inwalidzkiej, renty wypadkowej itd.) i nie ma nic wspólnego z Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w Katowicach. 4. Specjalne sądy są np. sądy przemysłowe, kupieckie itd. — 5. Z dniem 1 stycznia 1927 roku obowiązuje w całej Polsce, a więc także w Województwie Śląskiem ustawa o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 roku. Zasadniczo podlegają opłacie stemplowej pisma, stwierdzające jakąś czynność prawną. Z powodu braku miejsca wyszczególnić wszystkiego nie możemy. W każdym razie na wnioski daje się zwykle opłatę stemplową w wysokości 3,30 zł. 6. Po upływie jednego roku od ostatniego orzeczenia lekarskiego można stawić wniosek o podwyższenie renty wypadkowej na pogorszenie skutków wypadku. — 7. Nieślubne dzieci otrzymają rentę sierocą po inwalidach wojennych do ukończenia 16 roku życia, a ślubne dzieci do 18 roku życia. Na pytania 8, 9 i 11 odpowiemy w dodatku „Rolnik“. — 10. Redakcja naszych gazet nie posiada na składzie tych książek, o które Panu chodzi, lecz w księgarni Ludwika Fiszera w Katowicach przy ul. Poprzecznej można je nabyć. W przyszłości na zapytanie bez podpisu odpowiadać nie będziemy.

J. N. 10.000 marek niemieckich z marca 1921 roku równa się 910 zł. 23,800.000 marek polskich z stycznia 1924 roku 14,99 zł.

J. K. Łaziska Średnie. Należy zwrócić się po listę wygranych do Komitetu Budowy Pomnika Wdzięczności w Poznaniu.

S. P. 106. P. H. Na pytanie bez podpisu (imienia i nazwiska) nie odpowiadamy.

W. W. Ł. D. Papierowe pieniądze, które Pan posiada z lat 1922 oraz 1923 nie mają żadnej wartości i nikt tych banknotów nie zamieni ani też nie kupi. Przechowywanie takich pieniędzy jest bezcelowe.

Alois 50. Ponieważ Pan pracuje jeszcze za strażaka, to trudno będzie, aby lekarz zakładowy oraz Zakład Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w Król. Hucie przyznał rentę inwalidzką. W każdym razie można spróbować. Wobec tego należy zgłosić się w urzędzie gminnym celem wypełnienia tamże znajdującego się formularza — wniosku. Do podania trzeba załączyć własny dokument urodzenia oraz tych dzieci, które jeszcze nie ukończyły 16 roku życia, poświadczenie pracy z 1922 roku, książeczkę wojskową ze służby aktywnej oraz inne dokumenty wojskowe z wojny światowej, jeżeli wnioskodawca służył przy wojsku aktywnie oraz brał udział w wojnie itp., książkę zbiorową kart kwitowych i ostatnią kartę kwitową. Wszystkie wyżej wymienione dokumenty razem z formularzem-wnioskiem urząd gminny powinien przesłać do dalszego załatwienia do Urzędu Ubezpieczeń przy Starostwie w Katowicach.

J. S. § 7 instrukcji badania i zaopatrzenia inwalidów wojennych brzmi: Wysokość renty zasadniczej zależy od stopnia utraty zdolności zarobkowej, spowodowanej wyłącznie tylko służbą wojskową (art. 5 i art. 2 ustawy z dnia 18 marca 1921 roku). Stosownie do stopnia utraty zdolności zarobkowej dzielą się inwalidzi wojenni na 10 kategorji (art. 7 ustawy z dnia 18 marca 1921 r.).

Przy utracie	15% zdolności zarobk.	—	I. kateg.	
„	„	16—24%	„	II. „
„	„	25—34%	„	III. „
„	„	35—44%	„	IV. „
„	„	45—54%	„	V. „
„	„	55—64%	„	VI. „
„	„	65—74%	„	VII. „
„	„	75—84%	„	VIII. „
„	„	85—94%	„	IX. „
„	„	95—100%	„	X. „

Wysokość renty zasadniczej nie zależy od miejsca zamieszkania inwalidy (klasy miejscowości). § 32 Przeciw decyzji Izby Skarbowej o wymiarze zaopatrzenia pieniężnego służy inwalidzie prawo wniesienia zażalenia do Ministerstwa Skarbu, o ile ono nie dotyczy ustalenia związku cierpienia ze służbą wojskową i procentów niezdolności zarobkowej. Zażalenie to może wnieść inwalida w ciągu 60 dni, licząc od dnia doręczenia mu odnośnej decyzji Izby Skarbowej.

J. K. Zaopatrzenie rodzicielskie po synie, poległym w wojnie światowej mogą otrzymać tylko ci rodzice, którzy nie posiadają żadnego majątku i takich dzieci, które są w stanie utrzymywać ich, a nieboszczyk syn był ich jedynym żywicielem. Jeżeli wyżej wymienieni rodzice pobierają jakąbądź rentę, natenczas nie mogą otrzymać renty po synie.

W. M. Zgodnie z ustawą żona ma prawo zapisać swój majątek mężowi. Ani matka, ani bracia z siostrami nie mogą rościć sobie pretensji do powyższego majątku, gdyż pierwszeństwo ma mąż z dziećmi.

Dziedziczne.

— Józefie, widzę, znów się strąbiłeś!
— Bo to już w mojej rodzinie familijne trąbienie...
— Dlaczego familijne?
— No... bo mój dziadek służył w orkiestrze...

SPORT.

Mecze o puhar „Juvelia“.

Z cyklu gier o puhar „Juvelia“ odbyły się w drugie święto Bożego Narodzenia, 26. 12. trzy mecze. Po uwzględnieniu wyników tych spotkań w tabeli prowadzi KS. Chorzów już od szeregu tygodni. Chorzowianie przez zwycięstwo nad Polic. K. S. umocnili znacznie swą pozycję w tabeli i obecnie zagrozić im może jedynie ligowa drużyna Ruchu, która posiada 8 punktów i ma do rozegrania jeszcze trzy mecze. Ligowcy musieli by jednak te trzy mecze jeszcze wygrać, a dopiero wówczas dogonią K. S. Chorzów. Dziś jest już pewnem, że sprawa zdobycia puharu rozegra się między Chorzowem a Ruchem. Oto mecze o puhar „Juvelia“:

*

Kolejowe P. W. — Śląsk Świętochłowice. 0:6 (0:5).
07 Siemianowice — KS. 06 Katowice. 5:2 (1:2).
K. S. Chorzów — Policyjny K. S. 2:1 (1:1).

Spotkania towarzyskie.

I. święto 25 grudnia.

Śląsk bije Naprzód 4:2 (3:1)
Naprzód — KS. 06 Katowice. 3:5 (2:3).
Słowian — Orzeł 4:2 (2:1)
Czarni — Ruch 2:7 (0:4)
Slavia — Naprzód. 2:2 (0:1).
K. S. Bytków — Zjednoczeni P. Sp. 8:1 (4:1)
V. f. R. — Haller Brzeziny 2:2 (2:1)

II. święto 26 grudnia.

Ruch gromi Amatorski K. S. 9:3 (4:1)
1. F. C. — Vorwärts Gliwice 2:1 (0:0)
T.S. 20 Bogucice — Zgoda Bielszowice 2:2 (0:1)
K. S. Roździeń — 09 Mysłowice 1:1 (0:1)
K. S. 24 — K. S. Kościuszko 2:0 (0:0)
Pogoń — Słowian. 2:0 (1:0).
Sparta — Odra Szarlej 2:1 (0:0)
Strzelec — Walka Makoszowy. 5:3 (3:1).
Śląsk — Grün Weiss Bytom. 8:0 (5:0).
S. S. V. 22 — Haller Brzeziny 3:1 (2:0)

III. święto 27 grudnia.

Ligocianka — Rozwój 4:0 (2:0)
Ruch — Policyjny K. S. 0:1 (0:0)
Zjednoczeni P. Sp. — Sparta Wielkie Piekary 1:2 (0:0)
Slavia — Słowian. 5:2 (3:0).
Wawel — Pogoń Katowice 5:3 (1:1)
K. S. Brzeziny — K. S. Chorzów 1:0 (1:0)
Strzelec — Concordia Knurów 6:1 (3:1)

I. K. P. bije dwukrotnie A. K. B. Siemianowice 12:6.

Łódź, 27. XII. (tel. wł.). Bokserzy siemianowiccy bawili w dniu 26 i 27 b. m. w Łodzi, — gdzie dwukrotnie ulegli drużynie „I. K. P.“ w stosunku 6:12, 6:12. Sensacją tych zawodów stanowi porażka Niesobskiego, który został znokautowany w pierwszej rundzie przez Kempę.

Wydawnictwo „Katolika Polskiego“ i „Katolika Śląskiego“, „Górnoślązaka“ i „Gońca Śląskiego“ z ogr. odp. w Katowicach, ul. Batorego nr. 2. Telefon 878. — Za redakcję odpowiada: Franciszek Godula w Królewskiej Hucie.
Nakładem i drukiem: Drukarnia Śląska, spółka w Katowicach.

Ratujcie zdrowie!

Najsłynniejsze światowe powagi lekarskie stwierdziły, że **75% chorób powstaje z powodu obstrukcji**

Chory żołądek jest główną przyczyną powstania najrozmaitszych chorób — zanieczyszcza krew i tworzy złą przemianę materji.

Słynne w całym świecie Zioła z Gór Harcu D-ra Lauera

jak to stwierdzili prof. Berlin. Uniwersytetu Dr. Martin, Dr. Hochlaetter i wielu innych wybitnych lekarzy, są idealnym środkiem dla uzdrowienia żołądka, usuwają obstrukcję (zatwardzenie), są dobr. środkiem przeczyszczającym ułatwiają funkcję organów trawienia, wzmacniają organizm i pobudzają apetyt.

Zioła z Gór Harcu D-ra Lauera usuwają cierpienia wątroby, nerek, kamieni żółciowych, cierpienia hemoroidalne, reumatyzm i artretyzm, bóle głowy, wyrzuty i liszaje.

Zioła z Gór Harcu D-ra Lauera zostały nagrodzone na wystawach lekarskich najwyższemi odznaczeniami i złot. medalami w Badenie, Berlinie, Wiedniu, Paryżu, Londynie i wielu innych miastach. Tysiące podziękowań otrzymał **Dr. Lauer** od osób wyleczonych.
Cena 1/2 pudełka zł. 1.50, podwójne pudełko zł. 2.50.
Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych.

Ogłaszajcie się tylko w naszej gazecie!

Najstaranniej pielęgnowane
wina wszelkich gatunków
oraz
wódki i likiery renomowan. firm
poleca
Firma Przyszkowski i Sp. Tow. z o. p.
Hurtownia win **Sprzedaż detaliczna**
KATOWICE, ul. Marjacka 7 - Tel. 1298

Nerwol
Chemika Dr. Franzosa jedyny radykalny i wypróbowany środek (nacieranie) przeciw
Reumatyzmowi
kłóciu z powodu przeziębienia, postrzałowi, ischiasowi itp. Wszędzie do nabycia
Wyrób i główna sprzedaż
Apteka Mikolascha
Lwów, Kopernika 1.

Chorzy!
Leczę wszelkie choroby, przedewszystkiem chroniczne, cierpienia na raka i weneryczne. Uprasza się przynieść mocz poranny. Leczenie naturalne.
J. Sedlaczek
Katowice, ulica Plastowska nr. 1.
Godz. przyjęć: od godziny 9—12 i 4—6 w niedzielę od godz. 9—11.

Nauka

Śląska Szkoła Muzyczna w Katowicach, Szopena 16 przyjmuje już zapisy na II półrocze, do wszystkich otwartych klas. Szkoła otwiera w II półroczu specjalną początkującą klasę fortepianu i skrzypiec, dla nieznających jeszcze nut, za opłatą 20 złotych miesięcznie. Przyjęcia zapisów godzinv 10—13 i 16—19.

Sprzedaże

Sprzedam jedną maszynę do wyrobu dachówek i 500 sztuk płyt po niskiej cenie Wiktor Parma, Gorzyce, pow. Rybnik.

Sprzedam tanio gospodarstwo murowane z inwentarzem żywym i martwym oraz 32 morgi pola w Nowym Bieruniu przy szosie 15 minut od stacji. Alojzy Turczyński, u p. Jęczmyka, Nowy Bieruń, pow. Pszczyna.

Mały wydatek a wielka korzyść stanowi drobne ogłoszenie w naszej gazecie!

Czytajcie naszą gazetę